

10 СЫНЫП
1 (теориялық) тур

1 тапсырма. Төменде әртүрлі елдердегі қалалардың ескі атаулары көрсетілген. Осы қалалардың қазіргі атауын және олардың қай мемлекетте орналасқанын табыңыз. (қаланың қазіргі атауын дұрыс тапқаны үшін - **0,5 ұпайдан (4)**, орналасқан мемлекетін дұрыс тапқаны үшін - **0,5 ұпайдан (4)**. Барлығы **8 ұпай**).

- 1 – Ревель
- 2 – Целиноград
- 3 – Кенигсберг
- 4 – Бомбей
- 5 – Либава
- 6 – Лоренсу-Маркиш
- 7 – Данциг
- 8 – Ворошиловоград

2 тапсырма. Қауіпті табиғи құбылыстар мен олардың атауларын сәйкестендіріңіз. (әр дұрыс жауапқа **1 ұпайдан**. Барлығы - **7 ұпай**).

1. Құрғақшылық; 2. Үсік; 3. Сел; 4. Көктайғақ; 5. Жер сілкінісі; 6. Су тасқыны; 7. Нөсер.

- А. Қарқындылығы жоғары қысқа және қатты жаңбыр.
- Б. Ауа температурасының жоғарылауы және жауын-шашынның болмауы немесе аз болуы кезіндегі ұзақ құрғақ ауа райы. Ауадағы және топырақтағы ылғал қорының төмендеуіне әкеледі.
- В. Жер қыртысында тектоникалық қозғалыстар нәтижесінде пайда болатын және толқындар түрінде ұзақ қашықтыққа берілетін жер асты дүмпулері мен жер бетінің тербелісі.
- Г. Өзендегі (немесе басқа су айдынындағы) су деңгейінің көтерілуі нәтижесінде жерді айтарлықтай су басу. Оған жауын-шашын, қар мен мұздың еруі, құбылмалы құбылыстар себеп болуы мүмкін.
- Д. Жер бетінде және заттарда 0-ден -3 °С-қа дейінгі температурада жаңбырдың немесе тұманның салқындатылған тамшыларының қатып қалуы нәтижесінде пайда болатын тығыз мұз қабаты.
- Е. Тәуліктік орташа температура 0°С-тан жоғары кезде түнде немесе таңертең, көктемде немесе күзде ауа температурасының теріс мәнге дейін төмендеуі.
- Ж. Қардың қарқынды еруінен, қатты жауын-шашыннан және басқа да себептерден болатын су тасқыны нәтижесінде тау өзендерінің арналарында кенеттен пайда болатын лай немесе балшықты тас ағыны.

3. Тест тапсырмалары (әр дұрыс жауапқа 1 ұпайдан. Барлығы: 35 ұпай).

- 1. Қай масштабты картада аумақ неғұрлым толық көрсетіледі?
  - А. 1:2 500
  - В. 1:25 000
  - С. 1:250 000
  - Д. 1:25 000 000
  - Е. 1:2 50

2. Швейцарияда қанша Мемлекеттік тіл бар?
- A. 1
  - B. 2
  - C. 3
  - D. 4
  - E. 5
3. Ливан жалауында қандай ағаш бейнеленген?
- A. қарағай
  - B. шырша
  - C. балқарағай (кедр)
  - D. сауырағаш
  - E. қараған
4. Африка қандай климаттық белдеулерде орналасқан?
- A. Экваторлық және субэкваторлық
  - B. Экваторлық, субэкваторлық және тропиктік
  - C. Экваторлық және субэкваторлық, тропиктік және субтропиктік
  - D. Субэкваторлық, тропиктік, қоңыржай
  - E. Қоңыржай, экваторлық, субэкваторлық
5. Хорватияның Хум қаласы қандай атаққа ие болды?
- A. әлемдегі ең көне қала
  - B. Әлемдегі ең әдемі қала
  - C. әлемдегі ең кішкентай қала
  - D. әлемдегі ең жас қала
  - E. әлемдегі ең лас қала
6. Қай өзен он мемлекет арқылы ағып жатыр?
- A. Дунай
  - B. Ніл
  - C. Амазонка
  - D. Іле
  - E. Миссисипи
7. Географиялық атауларды зерттейтін ғылым:
- A. геодезия
  - B. картография
  - C. топография
  - D. гидрография
  - E. топонимика
8. Аумағын үш мұхит суы шайып жатқан мемлекет:
- A. Норвегия
  - B. Канада
  - C. Словакия
  - D. Ресей
  - E. Қазақстан
9. Қазақстан халқы туралы дұрыс тұжырым:
- A. Халықтың тығыздығы ТМД елдеріне қарағанда 2,5 есе төмен
  - B. Елде ер адамдар басым
  - C. Қалалардың негізгі бөлігі - миллионер қалалар
  - D. Қазақстан халқы 25 миллионнан асады
  - E. Елде 20 этнос тұрады
10. Мемлекет астанасы қате көрсетілген қатар:

- А. Руанда - Кигали
В. Гамбия - Мбабане
С. Лесото - Масеру
D. Камерун - Яунде
E. Гвинея - Конакри
11. Әлемдік сауда флотының көшбасшылары:
А. Панама, Мексика, Аргентина
В. Панама, Жапония, Греция
С. Тайвань, Египет, Франция
D. Ресей, Украина, Греция
E. АҚШ, Жапония, Қытай
12. Қазақстан қалалары туралы дұрыс пікір:
А. Елде агломерацияның мысалдары жоқ
В. Елде миллионер қалалар жоқ
С. Елімізде 25 облыс орталығы бар
D. Урбанизация деңгейі 80% -дан асты
E. Елде шағын және орта қалалар басым
13. Жанартау кратерінен бетіне төгілген зат:
А. Морена
В. Аллювий
С. Кристаллы
D. Лава
E. Магма
14. Жауын-шашынның орташа жылдық мөлшері ең жоғары мөлшерде байқалады:
А. бассейне Амазонка алабында
В. Черапунджи
С. Алтай тауларында
D. Тянь-Шань тауларында
E. Конго (Заир) алабында
15. Дамыған елдерге урбанизацияның қандай түрі тән?
А. Гиперурбандалу
В. Мегаурбандалу
С. Жалған урбандалу
D. Шамадан тыс урбандалу
E. дұрыс жауабы жоқ
16. 2019 жылдың қорытындысы бойынша Адам дамуы индексі рейтингінде Қазақстан Республикасы қандай орынды иеленді?
А. 189 мемлекеттің ішінен 51 орын
В. 189 мемлекеттің ішінен 56 орын
С. 189 мемлекеттің ішінен 28 орын
D. 189 мемлекеттің ішінен 75 орын
E. 189 мемлекеттің ішінен 100 орын
17. Планетада қай жерлерге ең соңғы қоныстанды?
А. Малайзия
В. Полинезия аралдары
С. Сібір
D. Монғолия
E. Батыс Еуропа
18. Топографиялық картада екі елді мекеннің ара қашықтығы 7,5 см. құрайды. Егер карта масштабы 1: 50000 болса, жергілікті жердің ара қашықтығын анықтаңыз.

- A. 15,000 км.
- B. 3,750 км.
- C. 7,500 км.
- D. 1,875 км.
- E. 37,500 км.

19. Тау бөктеріндегі ауа қысымының сынап бағанасы 780 мм, ал шыңында сынап бағанасы 580 мм. болса, онда тау шыңының биіктігі қанша метр болады?

- A. 1000
- B. 2000
- C. 3000
- D. 4000.
- E. 5000

20. Төменде көрсетілген терминдердің қайсысы трущоб сөзіне синоним бола алмайды?

- A. вилья мисерия
- B. геджеконду
- C. баррьо
- D. бидонвили
- E. альбе

21. Қазақстанда «бэр төбешіктері» қай жерде кездеседі?

- A. Үстірт
- B. Тұран жазығы
- C. Каспий маңы ойпаты
- D. Торғай үстірті
- E. Балқаш маңы жазығы

22. Глобуспен шығыстан батысқа қарай саяхаттағанда, Оңтүстік тропикті кесіп өтетін, Шығыс Африкадағы алғашқы континенттік мемлекетті атаңыз:

- A. Конго
- B. Кения
- C. Мозамбик
- D. Эфиопия
- E. Руанда

23. 55° с.е. параллель бойынша Мәскеу (37° ш.б.) және Копенгаген қалаларының (12° ш.б.) ара қашықтығын километр бойынша есептеңіз:

- A. 3234
- B. 1650
- C. 3630
- D. 2442
- E. 792

24. Жергілікті Арыстанды-Қарабас желінің географиялық орнын анықтаңыз:

- A. Іле Алатауы
- B. Қаратау
- C. Ұлытау
- D. Алтай
- E. Жоңғар Алатауы

25. Дүние жүзінің екінші биік шыңы (8614 м)

- A. Канченджанга
- B. Дхаулагири
- C. Аннапурна
- D. Чогори
- E. Макалу

26. Гавай аралдарында қайтыс болған саяхатшыны атаңыз:

- A. Х. Колумб
- B. Р. Пири
- C. Ф. Магеллан
- D. Миклухо – Маклай
- E. Д. Кук

27. Альпідегі фён желі қай бағытта соғады?

- A. Таулардан жазықтарға қарай
- B. Тау мұздықтарының бойымен
- C. Көлдерден тауларға қарай
- D. Тау мұздықтарына қарама-қарсы
- E. фён желі Альпіде соқпайды

28. Аустралия материгінің алғашқы атауы қандай болды?

- A. Жаңа Бавария
- B. Жаңа Португалия
- C. Жаңа Англия
- D. Жаңа Голландия
- E. Жаңа Земля

29. 1469 жылы Афанасий Никитин Үндістанға Үнді мұхитының қандай теңізі арқылы жүзіп келді?

- A. Андаман
- B. Арабия
- C. Қызыл
- D. Арафур
- E. Жерорта

30. Оңтүстік Америкада Экваторлық Анд тауларында 4000 метр биіктіктегі биік таулы шалғындар қалай аталады?

- A. парамос
- B. тераи
- C. пампа
- D. пуна
- E. дұрыс жауабы жоқ

31. Сауыр жотасының биіктігі (м):

- A. 3134
- B. 3816
- C. 4506
- D. 5556
- E. 6995

32. Жерорта теңізіне қандай өзен құяды?

- A. Евфрат
- B. Герируд
- C. Чорох
- D. Атрек
- E. Эбро

33. Қазақстан таулары қай кезеңде бұзылуға ұшырады:

- A. карбон
- B. девон
- C. триас
- D. силур

География пәні бойынша Республикалық олимпиаданың 3-ші кезеңі 2020-2021 Қазақстан,

23 ақпан 2021, Ұзақтығы: 1,5 сағат (90 минут)

Е. төрттік

34. Жібек Еуропаға алғаш рет Ұлы Жібек жолы бойымен келген Антиохия қаласынан әкелінді. Бұл қала қазіргі заманғы қай елде?

А. Израиль

В. Түркия

С. Сирия

Д. Өзбекстан

Е. Қазақстан

35. Африканың қандай мемлекеті 1984 жылдың тамызына дейін Жоғарғы Вольта деп аталды?

А. Кот-д'Ивуар

В. Буркина Фасо

С. Жибути

Д. Гамбия

Е. Малагасий Республикасы

ЖАЛПЫ: 50 ҰПАЙ

10 КЛАСС
1 (теоретический) тур

Задание 1. Ниже приведены старые название городов различных стран. Найдите нынешнее название этих городов и их государственную принадлежность. (0,5 балла за каждое правильное нынешнее название (4 б.), 0,5 балла за каждое правильное название государства (4 б.). Итого 8 баллов).

- 1 – Ревель
- 2 – Целиноград
- 3 – Кенигсберг
- 4 – Бомбей
- 5 – Либава
- 6 – Лоренсу-Маркиш
- 7 – Данциг
- 8 – Ворошиловоград

Задание 2. Установите соответствия между опасными природными явлениями и их названиями. (по 1 баллу за правильный ответ. Итого 7 баллов).

1. Засуха; 2. Заморозки; 3. Сель; 4. Оползень; 5. Землетрясение; 6. Наводнение; 7. Ливень.

- А. Кратковременный и сильный дождь большой интенсивности.
- Б. Долгая сухая погода при повышенной температуре воздуха и отсутствии или малом количестве осадков. Вызывает снижение запасов влаги в воздухе и почве.
- В. Подземные толчки и колебания земной поверхности, возникающие в результате тектонических движений в земной коре и передающиеся на большие расстояния в виде волн.
- Г. Значительное затопление местности в результате подъема уровня воды в реке (или другом водоеме). Может быть вызвано ливневыми дождями, таянием снега и льда, нагонными явлениями.
- Д. Слой плотного льда, образующийся в результате замерзания переохлажденных капель дождя или тумана при температурах от 0 до -3°C , на поверхности земли и на предметах.
- Е. Понижение температуры ниже 0°C в приземном слое воздуха на почве вечером или ночью при положительной температуре днем. Наблюдается весной и осенью.
- Ж. Грязевой или грязекаменный поток, внезапно возникающий в руслах горных рек в результате паводка, вызванного интенсивным снеготаянием, обильными ливнями и другими причинами.

3. Тестовые задания (1 балл за каждый правильный ответ. Итого 35 баллов).

1. Наиболее подробно территория изображена на карте масштаба:
- А. 1:2 500
  - В. 1:25 000
  - С. 1:250 000
  - Д. 1:25 000 000
  - Е. 1:2 50

2. Сколько государственных языков в Швейцарии?

- A. 1
- B. 2
- C. 3
- D. 4
- E. 5

3. Какое дерево изображено на флаге Ливана?

- A. Сосна
- B. Ель
- C. Кедр
- D. Кипарис
- E. Акация

4. В каких климатических поясах находится Африка?

- A. Экваториальный и субэкваториальный
- B. Экваториальный, субэкваториальный и тропический
- C. Экваториальный, субэкваториальный, тропический и субтропический
- D. Субэкваториальный, тропический, умеренный
- E. Умеренный, экваториальный, субэкваториальный

5. Какого звания удостоился хорватский город Хум?

- A. Самый древний город в мире
- B. Самый красивый город в мире
- C. Самый маленький город в мире
- D. Самый молодой город в мире
- E. Самый грязный город в мире

6. Какая река протекает по территории десяти государств?

- A. Дунай
- B. Нил
- C. Амазонка
- D. Иле
- E. Миссисипи

7. Наука, изучающая географические названия:

- A. геодезия
- B. картография
- C. топография
- D. гидрография
- E. топонимика

8. Государство, территория которого омывается водами трех океанов:

- A. Норвегия
- B. Канада
- C. Словакия
- D. Россия
- E. Казахстан

9. Верное утверждение о населении Казахстана:

- A. Плотность населения в 2,5 раза ниже чем в странах СНГ
- B. В стране преобладает мужское население
- C. Основную массу городов составляют - города-миллионеры
- D. Население Казахстана составляет более 25 миллионов
- E. В стране проживает 20 этносов

10. В каком варианте столица государства названа неправильно?

- А. Руанда - Кигали
- В. Гамбия - Мбабане
- С. Лесото - Масеру
- Д. Камерун - Яунде
- Е. Гвинея - Конакри

11. Страны лидеры мирового торгового флота

- А. Панама, Мексика, Аргентина
- В. Панама, Япония, Греция
- С. Тайвань, Египет, Франция
- Д. Россия, Украина, Греция
- Е. США, Япония, Китай

12. Верное утверждение о городах Казахстана:

- А. В стране нет примеров агломерации
- В. В стране нет городов-миллионеров
- С. В стране насчитывается 25 областных центров
- Д. Уровень урбанизации составляет - более 80%
- Е. В стране преобладают малые и средние города

13. Вещество, излившееся из кратера вулкана на поверхность называется:

- А. Морена
- В. Аллювий
- С. Кристаллы
- Д. Лава
- Е. Магма

14. Наибольшее среднегодовое количество осадков наблюдается в:

- А. бассейне Амазонки
- В. Черапунджи
- С. горах Алтая
- Д. горах Тянь-Шаня
- Е. бассейне Конго (Заир)

15. Какой вид урбанизации характерен для развитых стран?

- А. Гиперурбанизация
- В. Мегаурбанизация
- С. Ложная урбанизация
- Д. Сверхурбанизация
- Е. нет правильного ответа

16. Какое место Республика Казахстан заняла в рейтинге Индекса человеческого развития по итогам 2019 года?

- А. 51 место из 189 стран
- В. 56 мест из 189 стран
- С. 28 место из 189 стран
- Д. 75 место из 189 стран
- Е. 100 место из 189 стран

17. Какие земли оказались последними заселенными на планете?

- А. Малайзия
- В. Острова Полинезии
- С. Сибирь
- Д. Монголия
- Е. Западная Европа

3-й этап Республиканской олимпиады по предмету **География**

2020-2021 Казахстан, **23 февраля** 2021, длительность: **1,5 часа (90 минут)**

18. Расстояние между двумя населенными пунктами на топографической карте составляет 7,5 см. Определите расстояние на местности, если масштаб карты 1: 50000.

- A. 15,000 км.
- B. 3,750 км.
- C. 7,500 км.
- D. 1,875 км.
- E. 37,500 км.

19. Если атмосферное давление у подножья гор 780 мм ртутного столба, а на вершине 580 мм рт. ст., то высота вершины будет ... метров.

- A. 1000
- B. 2000
- C. 3000
- D. 4000.
- E. 5000

20. Какой из этих терминов не является синономом тущоб?

- A. вилья мисерия
- B. геджеконду
- C. баррьо
- D. бидонвили
- E. альбе

21. Где в Казахстане встречаются «бэровские бугры»:

- A. Плато Устюрт
- B. Туранская равнина
- C. Прикаспийская низменность
- D. Торгайской впадине
- E. Прибалхашская равнина

22. Назовите первую континентальную страну Восточной Африки, которая пересекает Южный тропик, путешествуя на глобусе с востока на запад?

- A. Конго
- B. Кения
- C. Мозамбик
- D. Эфиопия
- E. Руанда

23. Определите расстояние в километрах между Москвой (37° в.д.) и Копенгагеном (12° в.д.) по параллели 55° с.ш. (1° - 66 км):

- A. 3234
- B. 1650
- C. 3630
- D. 2442
- E. 792

24. Определите географическое местоположение местного Арыстанды-Карабаского ветра:

- A. Заилийский Алатау
- B. Каратау
- C. Улытау
- D. Алтай
- E. Жонгарский Алатау

25. Вторая по высоте вершина мира (8614 м)

- A. Канченджанга

В. Дхаулагири

С. Аннапурна

Д. Чогори

Е. Макалу

26. Какой путешественник погиб на Гавайских островах?

А. Х. Колумб

В. Р. Пири

С. Ф. Магеллан

Д. Миклухо – Маклай

Е. Д. Кук

27. В каком направлении дует фён-ветер в Альпах?

А. С гор в долины

В. Вдоль горных ледников

С. С озёр в горы

Д. Поперёк горных ледников

Е. фен-ветер не дует в Альпах

28. Каким было первоначальное название материка Австралия?

А. Новая Бавария

В. Новая Португалия

С. Новая Англия

Д. Новая Голландия

Е. Новая Земля

29. Через какое море Индийского океана прибыл в Индию в 1469 г. Афанасий Никитин?

А. Андаманское

В. Аравийское

С. Красное

Д. Арафурское

Е. Средиземное

30. Как называются высокогорные луга расположенные на высоте 4000 м в Экваториальных Андах в Южной Америке.

А. парамос

В. тераи

С. пампа

Д. пуна

Е. нет правильного ответа

31. Высота хребта Сауыр (в м):

А. 3134

В. 3816

С. 4506

Д. 5556

Е. 6995

32. Какая река впадает в Средиземное море?

А. Евфрат

В. Герируд

С. Чорох

Д. Атрек

Е. Эбро

33. В каком периоде горы Казахстана подверглись разрушению:

А. карбон

3-й этап Республиканской олимпиады по предмету **География**

2020-2021 Казахстан, **23 февраля** 2021, длительность: **1,5 часа (90 минут)**

- В. девон
- С. триас
- D. силур
- Е. четвертичный

34. В Европу шелк был впервые завезен из города Антиохия, куда он попал по Великому шелковому пути. В какой современной стране находится этот город?

- А. Израиль
- В. Турция
- С. Сирия
- D. Узбекистан
- Е. Казахстан

35. Какое государства Африки до августа 1984 г. имело название Верхняя Вольта?

- А. Кот-д'Ивуар
- В. Буркина Фасо
- С. Джибути
- D. Гамбия
- Е. Малагасийская Республика

ИТОГО: 50 БАЛЛОВ